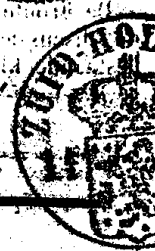

DE GRONDWET.

VERSCHIJNT

Alle dagen, behalve Zon- en Feestdagen.

ABONNEMENTSPRIJS:

Voor 's Gravenhage per 3 maanden f 4.50.
Voor de overige steden des Rijks f 5.50.

WOENSDAG 20 JUNIJ.

UITGEVER-DIRECTEUR:

C. H. SUSAN, Jr., te 's Gravenhage.

Hoofd-Correspondenten M. Schooneveld en Zoon,
Beurssteeg, te Amsterdam.

Brieven franco aan het Bureau De Grondwet,
Jan Hendrikstr., n°. 259.

PRIJS DER ADVERTENTIEN:

Van één tot zes regels f 1.00.
Voor elk regel meer f 0.15.
Behalve de 35 cts. zegelgeld.
Aankondigingen van geboorte, huwelijk en overlijden
worden geplaatst tegen betaling van f 1, het zegel-
geld daaronder begrepen.

dat de verdediging van den Chinees door hem is
voorgedragen vóór dat hij zijne taak bij den Resident
opvatte;

dat bij zijne regts-voorspraak, ten behoeve van den
Chinees, geen sprake was van des residents gezag;

dat, al ware zulks het geval geweest, de Resident
niet bevoegd was te onderzoeken of het in hooger
beroep voor den Raad van Justitie te Batavia aange-
voerde strafbaar was; veel min zulks op eigen gezag
te straffen met ontzegging van verblijf in, en met ver-
wijdering uit de residentie;

dat de Raad van Justitie te Batavia het ten behoeve
van den Chinees voorgedragene niet heeft doen ver-
volgen en het bestreden vonnis van den Landraad
geheel heeft te niet gedaan.

Ignoreert de Tjaraka ook dat ingezonden stuk? Doch
het is niet enkel het daarin vervatte betoog, hoe hel-
der en beknopt het ook zij, waarop de openbare aan-
dacht andermaal moet gevestigd worden; maar ook,
en vooral, de „grove informaliteit“, welke er bij wordt
aan den dag gebracht, om het verband tusschen die
informaliteit en het met den heer VAN VLIET in de
Preanger voorgevallene. Het blijkt, namelijk, uit een
authentiek afschrift van het proces-verbaal der zitting
van den Landraad, ter zake van het regtsgeding tegen
den Chinees, in hooger beroep door den heer VAN VLIET
verdedigd:

dat er van den vervolgdene Chinees is verlangd ge-
worden, dat hij zijne onschuld zou bewijzen;

dat de getuigen à charge eerst zijn beëdigd, na
dat zij waren gehoord!

Wij laten in het midden of niet de toenmalige Re-
sident der Preanger-Regentschappen (wijlen de Generaal
CLEERENS) toen hij den heer VAN VLIET zoo vleijend
ontving, bloot werd gedreven door het verlangen hem
te bewegen, deze zoo „grove informaliteit“ te verzwij-
gen (*), en of niet de spoedig gevolgde last om de
Preanger-Regentschappen te ontruimen, alsmede het
verder plaats gevondene, moet worden toegeschreven
aan de teleurstelling en de wrok van den Resident,
dat de heer VAN VLIET den Chinees was blijven ter
zijde staan en hem had aangeraden het hooger beroep
door te zetten, waardoor de gepleegde informaliteiten
bekend moesten worden; maar wij constateren:

dat omtrent de aanwijzing dezer informaliteiten bij
de regts-voorspraak in appel, door den Minister van
Kolonien in de gedrukte „zakelijke nota“, wordt ge-
geschreven: „In zijne conclusie van eisch, ingediend
bij den Raad van Justitie te Batavia, heeft hij echter
den Generaal Resident, zoo mede den inlandschen
„officier van Justitie, vooringenomenheid, partijdigheid
en weinig minder dan subornatie van getuigen ten
laste gelegd. Na van den inhoud van dat stuk te heb-
ben kennis gekregen, heeft de gezegde Resident offi-
cieel aan den Gouverneur-Generaal kennis gegeven,
dat hij het verblijf van VAN VLIET, op zijne hoofd-
plaats Tjangoz, in verband tot de ingebragte laste-
ringen tegen den landraad, waarvan de Resident
„Voorzitter is, als gevaarlijk beschouwende, hem had
„gelast de residentie te verlaten“...“

dat de gewelddadige verwijdering uit de Preanger-Re-
gentschappen blijkens de „zakelijke nota“ van den Mi-
nister, bloot heeft plaats gehad op eigen gezag van
den Resident en wegens het aangevoerde voor een hoo-
geren regter ter zake van een vonnis des landsraads
onder voorzitting van den Resident der Preanger-Re-
gentschappen gewezen, en niet wegens ongeoorloofd
verblijf aldaar, of iets dergelijks.

Zoo werden de toenmalige ambtgenooten van den
heer PAHUD door hem ingelicht, toen op zijn verlan-
gen, althans met zijne voorkennis en toestemming hunne
kennis-neming werd ingeroepen, hunne uitspraak ge-
vraagd. Zoo wordt nog na een parlementair on-
derzoek van de zijde der „verouderde“ rigting de waar-
heid verdraaid.

Zullen wij nu nog in het licht stellen de gruwelijke

(* Grondwet van 26 Julij 1854.

feitelijkheden jegens den heer VAN VLIET gepleegd.
Opdat het berispinge van des Ministers handwijze de-
te meer blijke? — Neen, wij achten het voldoende
in een volgend nummer over te nemen het eenzijdig
doch treffend verhaal daarvan door den heer VAN VLIET
gegeven in kanteekening 23 op de ministerieele zake-
lijke nota. — Moge de Kamer weldra er den Minister
toe brengen, gevolg te geven aan haar genomen be-
sluit!

Buitenland.

ALGEMEEN OVERZICHT.

Het volslagen gemis aan nieuwstijdingen uit de Krijn
heeft gister tot voorwensel gediend voor een aantal ge-
ruchten. Men wilde niet gelooven, dat er eene zeer verklar-
bare tusschenpozing kon zijn tusschen het gevecht van den
7en en de nieuw te ondernemen operatie. Men had reeds de
vorige dagen gezegd, dat er iets plaats zal hebben tusschen
den 12 en 15. De 15 en 16 zijn voorbijgegaan, zonder
dat men van eenige enkele dépêche kennis heeft ontvangen.
Men heeft daaruit afgeleid niet dat er geen berigten zijn,
maar dat zij noodlottig waren voor de geallieerden. Men
heeft ook niet gedacht aan eene verdaging van een aan-
val op den toren van Matakoff; men heeft gezegd, dat die
aanval plaats had; maar met geene gelukkige uitkomst be-
kroond werd.

De geruchten, welke Zaterdag-avond in omloop gebracht
werden, gevoegd bij die omtrent eene nieuwe leening,
hebben een merkbaaren invloed op de beurs uitgeoefend.

De eenige dépêche gister aangekomen omtrent de Ooster-
sche aangelegenheden is uit Berlijn; zij meldt de mededeel-
ing door het blad van St. Petersburg van een artikel om-
trent de dépêche van 6 Mei; van den minister van buiten-
landsche zaken van Frankrijk. Het half-officieel Russisch
blad beschouwt de hervatting van nieuwe onderhande-
lingen als zeer gemakkelijk. De tekst zelf van het artikel
van het Journal de St. Petersburg zal alleen veroorloven
om ten aanzien dezer zaak een juist oordeel te vellen, en
veel voorbehoud is te noodzakelijker omdat de dépêche van
graaf Walewski van latere dagteekening is dan de sluiting
der conferentie te Weenen en de verklaringen te dezer
gelegenheid gewisseld tusschen de plenipotentiarissen, die
bij deze conferentie tegenwoordig waren.

De Oostenrijksche regering heeft een maatregel genomen
om voorloopig te gemoet te komen aan de belemmeringen,
waaraan de scheepvaart van de Sulina nog altijd is
blootgesteld. Er zal, namelijk, een Lloyd-stoomboot zich
naar die plaats begeven, om aan die schepen, welke hulp
behoeven, bijstand te bieden.

Ook heeft een geëmployeerde van het consulaat te Ga-
latz hievel ontvangen naar Sulina te vertrekken, en daar
de functie van consular agent waar te nemen en aan de
schepen, welke dat mogten verlangen, de noodige docu-
menten te geven.

Uit Dantzig wordt dd. 17 Junij gemeld: De Ossack is
allier aangekomen met berigten uit Kroonstadt tot 13 dezer
en dépêches betreffende het gebeurde te Hangö.

De vlooten maakten de noodige voorbereidselen om zich
den 19 in beweging te stellen. Overigens geen nieuws!

Uit Londen wordt dd. 18 Junij gemeld:

In de zitting van het Lagerhuis op gisteren werd het
rapport van de commissie van enquête nopens den staat
van zaken van het leger voor Sebastopol door den heer
Roebuck ingediend en voorgelezen.

Verder is de daarbij behoorende analyse met de stukken
aan het huis overgelegd.

De vergadering werd door eene groote schare volks bij-
gewoond.

De Turksche plenipontiaris Ali Pacha heeft den 15den
Weenen verlaten, zich over land naar Konstantinopel be-
gevende.

Vóór zijn vertrek had de nieuwe groot-vizier verschei-
den conferentien met de Ministers van Oostenrijk, Frank-
rijk en Engeland, ter zake van de Vorstendommen. Wat
zal het gevolg dier onderhandelingen zijn? Wij weten het
niet; maar zeker is het, dat iets gedaan moet worden, wil
men ernstige ongelegenheden voorkomen. De toestand in de
vorstendommen is zeer gespannen.

De verkiezingen voor de Tweede Kamer van Denemar-
ken waren zeer gunstig voor de democraten.

Geen candidaat van eene andere rigting heeft tot dus-
verre eene overwinning behaald. Men twijfelde er niet aan
of de uitslag der verkiezing in de provincien zou met
die der hoofdstad overeenstemmen.

de statistiek, omtrent de uitgaven voor de Marine
het Leger, gister door ons aan de Echo Universeel
leend, zijn leemten van tweërlei aard gebleven, die
ons haasten aan te vullen, niet twijfelende of onze
achte confrère, de Echo, zal ons deze verbetering ten
de houden.

De eerste verbetering is door de Echo zelf bereids
gegeven. Zij bestaat daarin, dat voor 1854 als uit-
geve voor het Departement van Oorlog staat opgetee-
de som van f 10,400,000, welk bedrag evenwel
worden verhoogd met het, over dat jaar toege-
ne crediet van f 1,045,270, en derhalve het cijfer
tot f 11,445,270.

De tweede verbetering is deze:

De Echo heeft vergeten in zijne statistiek op te
nemen de tienjarige begrooting, negen jaren lang van
1821 tot en met 1829 toegestaan, behalve hetgeen
voor de Echo in rekening is gebracht. Voor Marine is
derhalve, van 1821 tot en met 1829, bovendien nog
steed jaarlijks f 5,395,291.84: alzoo f 48,556,622.06;
voor het Leger jaarlijks f 16,677,062.71: alzoo
f 150,093,564.39.

De totalen ondergaan derhalve eene aanzienlijke ver-
andering, en wel als volgt:

VOOR MARINE.	
Vorig totaal.	f 207,468,116.82
Bij de 10jarige begrooting . . .	48,557,622.06
	f 256,025,738.88
VOOR HET LEGER.	
Vorig totaal.	f 634,406,729.80
Bij de 10jarige begrooting . . .	150,093,564.39
Het suppletoire van 1854 . . .	1,045,270.00

f 785,545,564.19
Voegt men nu bij de f 785,545,564.19 van het Leger
de f 256,025,738.88 van de Marine,

erlangt men de ver-
zende som van . . . f 1,041,571,303.07, die voor Ma-
ne en Leger van 1815 tot 1855 zijn uitgegeven!

Nu de Minister van Koloniën het besluit der Kamer,
zake van het bekend beklag van den heer VAN
VLIET schijnt ter zijde te stellen, en deze aangelegen-
heid, naar het zich laat aanzien, dus op nieuw bij de
Kamer een onderwerp van behandeling zal worden;
wijl het sedert eenige maanden het licht ziende or-
gan der „verouderde“ rigting in koloniale aangelegen-
heden, de Tjaraka Welanda, in zijn nummer van 6
Junij jl. beproeft, de verhouding bestaan hebbende tus-
schen het toenmalig hoofd van het Plaatselijk bestuur
der Preanger-Regentschappen en den heer VAN VLIET,
alders hij aldaar was, geheel in strijd met de waar-
heid voor te stellen, wenschen wij in herinnering te
brengen een ingezonden stuk van den heer VAN VLIET,
geplaatst in het Handelsblad van 6 Nov. 1854 (Zon-
dag-editie). Niet, dat die verhouding iets zou toe-
doen tot de zuiver staats-regterlijke beschouwing
van het in de Preanger plaats gegrepene: de voorstan-
ders van de „verouderde“ koloniale rigting weten dat
er goed; maar zij weten eveneens dat het in troe-
del water goed vischen is....

genoemd ingezonden stuk wordt met klem van
redenen en onder verwijzing naar officiële bescheiden,
betoogd:

dat de bekende regts-voorspraak van den Chinees
door den heer VAN VLIET werd aanvaard, en dat van
de stukken, betreffende het regtsgeding van den Chi-
nees door hem ter griffie van den Tjanjorschen Land-
raad werd kennis genomen, vóór dat er sprake was
dat hij bij den Resident werkzaam zou zijn;

De heeren Hall, thans Minister van Justitie, en Michelsen, Minister van Marine, zijn gekozen; de eerste te Kopenhagen en de tweede te Friedericia.

De verkiezingen van den tweeden graad zullen den 25en dezer maand plaats hebben.

Waarschijnlijk zullen zij in denzelfden geest zijn.

De groote raad van Tessin houdt zich tverig bezig met de discussie, betreffende de opheffing van alle daar nog bestaande kloosters.

Binnenland.

Staten-Generaal.

Tweede Kamer.

ZITTING VAN DINGSdag, 19 JUNIJ.

In deze zitting heeft de commissie van rapporteurs haar eindverslag uitgebracht over het ontwerp van wet tot goedkeuring eener dading tusschen het bestuur der domeinen en de gemeente Kampen. De discussien daarover worden bepaald na afloop van die, welke reeds aan de orde gesteld zijn.

Aan de orde van den dag is de voortzetting der algemeene beraadslagingen over het VIIIe hoofdstuk (Marine) der Staatsbegroting van 1855.

De MINISTER VAN MARINE acht zich verplicht, alvorens over te gaan tot eene beantwoording der vragen en bedenkingen, die tot hem gerigt zijn, een woord vooraf te zeggen, om aan de Kamer zijne gedachten mede te deelen, die hem bij de aanvaarding zijner betrekking bezielden. Het zal geene verwondering kunnen baren, dat al wat in den laatsten tijd over het VIIIe hoofdstuk is voorgevallen, zijne hoogste belangstelling heeft opgewekt, en dit uit het oogpunt van het algemeen belang hem, als Nederlander en als zee-officier, in hooge mate heeft getroffen. Hij meende daaruit te bespeuren, dat de zaken der Marine in den laatsten tijd meer algemeene belangstelling hadden opgewekt.

Toen heeft hij nagegegaan, wat eigenlijk aanleiding heeft gegeven tot afstemming der voorgedragene begroting in December jl. Aan twee redenen is dit hoofdzakelijk toe te schrijven: 1o aan de verklaring des Ministers, dat de Marine in staat van verval verkeerde, zonder dat daarbij de middelen tot herstel werden aangewezen; en 2o het gemis aan een bepaald stelsel. Dat gevoelen vindt hij bevestigd zoowel in § 1 als in § 2 van het voorloopig verslag over de begroting, die afgestemd werd.

Ook de loop der beraadslagingen heeft hem niet minder dan het bedoelde verslag de overtuiging gegeven, dat die verwerping aan de bedoelde oorzaken was toetschrijven. Uit een en ander heeft hij ontwaard, dat deze Kamer het herstel van 's Landsvloot met ernst bedoelde. Bij de onderhandelingen over de aanvaarding zijner betrekking heeft hij dus geroepen, dat de Kamer de Marine op den voorgrond stond.

In dat vertrouwen heeft hij geoordeeld zich niet te mogen onttrekken van de gewichtige taak waartoe hij geroepen werd en tevens met de overtuiging, dat, zoo hij mogt slagen, hij eene wezenlijke dienst aan het vaderland zou bewijzen. Hij wil echter niet ontkennen, dat hij daarbij gerekend heeft op de ondersteuning der betrokken staatsligchamen, bijzonder van deze Kamer. Hij wijst er op, dat reeds sedert 1841 uit den boezem dezer Kamer stemmen zijn opgegaan om de belanger der Marine aan de aandacht des Konings aan te bevelen en dat zij telkens er op heeft aangedrongen al het mogelijke aan te wenden tot herstel, opbeuring en uitbreiding van de Marine; ja zelfs om tot dat einde meer gelden aan te vragen.

Het is op grond van al die overwegingen, dat hij zich met zijne tegenwoordige taak heeft durven belasten. Als hij den minsten twijfel had kunnen vermoeden nopens de bedoeling tot het herstel der Marine, dan had hij den Koning eerbiedig verzocht, dat op hem geene keuze ware uitgebragt; hij had dan de ministeriële betrekking niet aanvaard. Immers, met het oog op art. 178 der Grondwet, zou hij nimmer eene verantwoording op zich durven laden, zoo de Marine niet wierd hersteld. Steunende dus op de medewerking van alle staatsmagten, heeft hij zich belast met het bestuur of liever met het herstel der Marine.

Onmiddellijk heeft hij de zaak onderzocht, is hij tot een stelsel gekomen en heeft het aan de Kamer medegedeeld. Na heeft de meerderheid van de Kamer in het voorloopig verslag gemeend, dat zij den noodigen tijd niet heeft, om het stelsel behoortlijk te onderzoeken; zij heeft dus aangedrongen dat onderzoek uit te stellen, en het stelsel van de opgemaakte begroting los te maken. Wat een nader onderzoek van het stelsel betreft, de Regering heeft zich daarmede kunnen vereenigen, maar wat den wensch aangaat, om de uitgaven meer te beperken dan reeds geschied is, aan dat verlangen kan niet worden toegegeven.

De meerderheid der Kamer heeft eenmaal de noodzakelijkheid tot herstel ingezien en erkend. Om dat doel te bereiken, moeten de noodige middelen worden aangewend. Doet men dit niet, neemt men halve maatregelen aan, dan verspillt men noodeloos zijne krachten, dan wordt het doel niet bereikt, dan wanscht men het herstel der Marine niet. Men heeft gevraagd, hoe de Min. bij de verantwoording, die uit art. 178 Grw. voortvloeit, handelen zal gedurende het 12jarig tijdvak, dat tot herstel wordt gevorderd. De Min. antwoordt, dat de geheele Nederlandsche natie en ook de vertegenwoordiging weten, dat het verval der Marine niet zijne schuld is.

De toestand der Marine is bekend; men weet dat zij, zoo onverwacht tijd van nood mogt aanbreken, niet in alle

behoefden zou kunnen voorzien; maar juist daarom biedt hij een middel tot voorkoming van verder verval en zelfs tot herstel aan. Wierd dat niet goedgekeurd dan zou het hem bij die gedachten onmogelijk zijn een uitstel aan te nemen.

Bij de bekendheid van den staat der Marine mag hij de verantwoordelijkheid van dat uitstel niet op zich laten rusten. Het doet hem leed het te moeten verklaren, dat de Marine zich tegenwoordig niet op de hoogte bevindt als in art. 178 der Grondwet bedoeld werd. De bestaande scheepsmagt verkeert niet in zoedanigen staat, om in weinige maanden daarvan een voldoende gebruik te maken, ja zelfs zoodat zij niet in staat is den toegang tot de voornaamste steden des lands te beletten. De dienst voor de Oost Indië laat weder te wenschen over en zij zal in het volgend jaar met moeite kunnen worden volgehouden.

Hij moet herhalen wat reeds in het verslag der staatscommissie voor het zee-wezen gezegd werd, hetgeen hij zoen met zijne onderteekening bekrachtigde, dat weldra het oogenblik zou kunnen aanbreken, waarop op de Marine niet meer zou kunnen worden gerekend. Als hoofd van het Ministerie van Marine acht hij zich verplicht de verklaring te herhalen. De Min. toont voorts aan, dat de thans aangevraagde gelden alleen strekken, om dadelijk in de meest dringende behoeften te voorzien, zooals aanschaffing van materieel, dat uitgeput is, voorziening en aanvulling van magazijnen ten einde bij het ontstaan van nood, ten minste eenige schepen te kunnen gebruiken, het verder voortbouwen van op stapel staande schepen en het brengen van anderen in goeden staat. Zonder dat dus de Kamer in een onderzoek van het stelsel behoeft te treden, of deswege te beslissen, kan zij toch deze begroting aannemen, ten einde gedeeltelijk te vervullen de verplichtingen, die bij de Grondwet zijn voorgeschreven.

De Min. is vervolgens in eene beantwoording getreden van de verschillende sprekers op gisteren, voor zoover dit niet reeds door sommige leden gedaan is. Wat de opmerking betreft, dat er sedert 1815 207 miljoen voor Marine zijn toegekend, merkt hij op, dat de Marine daarvoor ook 40 jaren dienst heeft gedaan, vooral in de koloniën, en dat het bovendien de vraag is, of die som per jaar gerekend voldoende was voor de behoefte. Hij gelooft, dat zij na 40 jaren voor nog geen 207 miljoen toch geen dienst meer zou kunnen doen.

Over het defensiewezen van den Staat zal de Min. hier niet uitweiden. Dat kan eerst bij het onderzoek van het stelsel te pas komen. Hij zal alleen zeggen, dat de Regering zich met het vraagstuk der binnenlandsche defensie bezig houdt. — Met eene reorganisatie van het corps mariniers, door sommigen verlangd, heeft hij zich bij een tal van andere werkzaamheden tot hertoe nog niet kunnen bezig houden.

Aan den heer Delprat antwoordt de Minister, dat het nieuw reglement op de werven in werking is, en dat hij nauwkeurig zal onderzoeken, of, zonder vermeerdering van het personeel, het toezigt en de controle aldaar kunnen worden uitgebreid. Ook dit deel van de dienst zal niet meer in de duisterheid van vroeger terugkeeren. Niets zal worden nagelaten, om ook de werven tot vroegeren goeden toestand terug te brengen. In antwoord op den heer Hugenholtz, zegt de Minister, dat de resultaten van het onderzoek ten aanzien van de *Medusa* en *Montrado* niet gelukkig zijn uitgevallen, maar dat daarin veranderingen zullen gebracht worden, waardoor men de hoop mag voden, dat die bodems niet voor de dienst zullen verloren gaan.

Wijders deelt de Min. mede, dat er toch eenige schepen op stapel staan, die bij gebrek aan genoegzame middelen niet konden worden afgebouwd. Sommigen zijn reeds in 1848 naar een bijzonder model op stapel geset. Sedert dien tijd is de aard der schepen in vele opzichten veranderd, zoodat die constructie zelfs in Engeland niet meer voldoende geacht werd. Een der schepen, dat reeds te ver gevorderd is, zal dus worden afgebouwd, maar eene korvet, die sedert al die jaren voor 3 is gehouden is, zal niet worden voltooid, terwijl nopens andere schepen nog overwegingen hangende zijn.

Wat aangaat de opmerking, dat de wetenschappelijke opleiding der adelborsten te Willemsoord niet in alle mate voldoende zijn zou, antwoordt de Min., dat die wetenschappelijke opleiding niet wordt verwaarloosd. Hoe goed het moge zijn, dat zee-officiëren eenigzins bekend zijn met den vestingbouw en de overige deelen van de landelijke defensie, moet men toch niet vergeten, dat de zee-officiëren vele zaken moeten kennen en het hun dus moeilijk vallen zou den vestingbouw grondig aan te leeren. Overigens gelooft hij, dat, zoo de heer Delprat het rapport nopens den staat van het onderwijs aan de academie te Breda, bij den Min. voorhanden, wil inzien, dat lid zal moeten erkennen, dat er voor de wetenschappelijke opleiding te Breda nog veel te wenschen overblijft.

In antwoord aan den heer van Bosse geeft de Minister te kennen, dat tot eene splitsing der begroting niet kan worden overgegaan. Het is hier geheel iets anders dan met de uitgaven van het Haarlemmermeer. Daar betrof het eene geheel nieuwe zaak, terwijl, wat hier nopens de Marine bestaat, ook onderhouden en verbeterd moet worden. De Min. vraagt niet, dat het cijfer voor de Marine in het 12e jaar even hoog zijn zal als in het eerste 12jarig tijdvak. Als toch eenmaal de Marine hersteld is, zullen vele uitgaven van zelve vervallen.

Ten opzichte der berekening van de arbeidsloopen, waaromtrent de heer Hugenholtz eenige vragen heeft gedaan, verwijst de Min. naar de reeds vroeger gegevene toelichting op art. 13. Overigens zullen de aangevraagde gelden bij

zonder strekken tot aanschaffing van materiëlen. — Wij toont hij aan, dat de berekeningen van den schrijver X. juist en te laag gesteld zijn.

De heer van Zuylen heeft gezegd, dat de groote kosten daarin bestaat, om met weinig middelen veel te doen. Min. acht dit zeer gelukkig, doch hij ziet daartoe geen kans. Hij zal alzoo gaarne van dat lid nader vernemen hoe mogelijk is bij de Marine met weinig geld veel uit te voeren. — In antwoord aan den heer Storm zegt de Min. dat dit lid, na het begin van des Ministers rede, wel meer twijfelen zal, dat er werkelijk periculum in mora bestaat.

Ten slotte geeft de Min. te kennen, dat hij blijft vertrouwen op de medewerking der Kamer, en dat hij de ondersteuning noodig heeft, om de plaats, die hij thans bekleedt, naar plicht en geweten te vervullen.

De MINISTER VAN FINANCIËN beantwoordt de aanmerkingen, die uit een finantiëel oogpunt tegen het voorstel gemaakt zijn. De heer van Zuylen was er over verwonderd, dat de Regering zich met het stelsel voor de Marine had kunnen vereenigen, tegelijk met het voorstel tot afschaffing van den accijns op het gemaal. De Minister is van oordeel dat het eene even zoo ernstig als het andere gemeend. Toen het voorstel wegens het gemaal in den ministerie behandeld werd, kon nog niet blijken hoe veel de uitgaven voor de Marine zouden vorderen; dat moest nog onderzocht worden.

Toen dit cijfer echter bekend werd, heeft de Regering gemeend, dat voorstel nopens het gemaal toch niet te moeten intrekken, want het is alleen voor de buitengewone behoeften der Marine dat er meer op de koloniale batjen gerekend wordt. De Min. erkent dat het goed zou zijn een afzonderlijk fonds voor het herstel der Marine te creëren, even als dit het geval was bij het herstel van het Indisch wezen, maar dit stuit op verschillende zwaarigheden af, op de splitsing van de gewone en buitengewone uitgaven.

In allen gevalle komt dat eerst te pas bij de staatsbegroting voor het volgende jaar; dan zal men kunnen zien wat uit de gewone middelen voldaan moet worden en wat als buitengewoon te beschouwen is. Als men rekent, en kan men doen, dat de opbrengst der middelen in 1855 gelijk zal zijn aan die van 1854, en daarbij rekent eene bijdrage van 14½ miljoen uit de Oost, dan verkomen men f 75,600,000 aan inkomsten.

De uitgaven (waaronder ook de credieten begrepen zijn) zullen / 74,900,000 beloopten, zoodat er dan nog 7½ over is, behalve de vrijvallende rente van de schatkistbijjetten, en wat op de begroting vrijvalt. Hij is het eens met den heer van Bosse, dat er nog een overschot zijn zal van 1½ a 2 miljoen. — De heer Hugenholtz spreekt gisteren over een berigt in de *Independance* voorkomend over het cijfer dat de Marine zou kosten, en dat er 8 dagen vroeger zou zijn in opgenomen, alvorens het ontwerp aan de Tweede Kamer werd aangeboden.

De heer H. meende, dat het scheen alsof dit berigt in den Ministerraad aan dit blad was geworden. Deze opmerking heeft den Min. bevreemd. Wanneer eene wet eerst bij het Depart. en dan bij den Raad van State behandeld wordt, dan is het voor dagbladen, die zich overal van nieuwstijdingen trachten meester te maken geene onmogelijkheid om zich zulke tijdingen te verschaffen. Hij begrijpt het doel niet waarom de heer H. dit berigt hier ter sprake heeft gebracht.

Die Spr. schijnt veel belang te stellen wat in den Ministerraad gebeurt. Ieder, die de *Independance* leest, hij hecht er veel aan omdat dit blad goed geschreven wordt, zal niet tot verinoeden komen, dat de Haagsche Correspondent er van zeer voor het Ministerie gezind is; want daarin komen dikwerf berichten voor, die niet van groote ondersteuning getuigen, gelijk nog onlangs gebleken is bij een bericht, waarin gesproken werd over eene ministeriële crisis.

De heer DOMMER VAN POLDERSVELDT stelt er prijs op dat zijn votum goed begrepen worde. De Minister van Marine heeft gezegd, dat hij op de medewerking der Kamer rekende, als het geldt het herstel der Marine. Wat Spr. betreft, de Minister kan op zijne medewerking ten te rekenen; maar niet onvoorwaardelijk, en daarop meent Spr. recht te hebben, vooral na sommige punten, in de rede des Ministers voorkomende.

Hij wil de hand leenen tot het herstel der Marine; want hare toestand is niet alleen gevaarlijk, maar ook pijnlijk. Zijn bezwaar is echter gelegen in de verklaring des Ministers dat het hier de plaats niet was om te spreken over het verband, dat er bestaat tusschen Marine en Oorlog, betrekking tot het defensiewezen. Daarin moet z. i. zamenwerking zijn en dat verband hangt nu weder in de lucht. Het aangeboden stelsel is nu onvolledig. Hij zal voor wet stemmen, maar afgescheiden van het stelsel, en hij hoopt, dat bij de aanstaande staatsbegroting een volkomen uitgewerkt stelsel voor Oorlog en Marine zal gevoegd worden. Hij stemt ook voor het ontwerp, omdat hij gelooft dat de Minister, het vertrouwen dat Spr. hem in de zitting geeft, volkomen waardig is.

De heer HUGENHOLTZ begrijpt niet waarom de Min. van Fin. het zich zoo aantrekt, dat Spr. de *Independance* bevestigd. Hij heeft, bij het verskil dat over het cijfer van de Marine gerezen was dat berigt aangehaald, maar als of het berigt uit den Ministerraad afkomstig was, veronderstellenderwijze omdat het berigt hem irriteerde.

Hij heeft dat overigens gedaan zonder eenige bedenking dacht hoe ook genaamd. En van waar, vraagt Spr. over verwondering van den Minister, over die aanhaling van Min. van Buitenk. Zaken heeft ook onlangs de *Independance* aangehaald, om van een gewicht te gewagen. Hij antwoordt op den spreker uit Maastricht. — Spr. H.

daarna nog korttelijk terug op sommige punten van de rede des Ministers van Marine.
Hij wil alsnog dat de Minister de begroting van het stelsel losmakke; laat men het stelsel of hij, dan zal men het nader oordeel prejudicieren; men zegt dan naderhand ligtelijk: gij hebt het stelsel cenmaal aangenomen. Bovendien vrees hij, dat, als men dan naderhand zien zal, dat de uitgaven te veel zijn voor onze financiële krachten, men dan daarvoor zal terugdeinzen. Het is dan ook in het belang der Marine zelve, dat hij deze begroting geheel op zich zelve beschouwd wil hebben.
De MIN. VAN FIN. zegt, in antwoord op het eerste punt van den vorigen Spr., dat hij de woorden heeft teruggegeven door dien Spr. gisteren nopens het herigt in de *Independance* gebezigd, zoo als die in een dagblad van de eigen partij van dien spr. vermeld zijn.
De heer HUGENHOLTZ vraagt het woord voor een persoonlijk feit. De Min. heeft namelijk gezegd zich te beroepen op eene zinsnede van sprekers rede, voorkomende in een dagblad van zijne partij.
Het woord daartoe verleend wordende, herhaalt de heer Hugenholtz, dat de Minister de vrijheid genomen heeft, te spreken van een dagblad van sprekers partij. Hij komt voort op. Men spreekt hier van allerlei partijen, van de Thorbeckiaansche, Halliaansche, reactionnaire partij. Hij verklaart, dat hij zich tot geene partij wil gerangschikt zien. Hij trachtte in deze Kamer van den aanvang zijne zelfstandigheid te bewaren, en hij zal daarmede voortgaan. Hij staat hier onder eed en plicht, en daarom verzoekt hij den Minister nogmaals dringend, hem niet te bevooroordeelen.
De heer MACKAY zegt, naar aanleiding van de gebezigde uitredingen des ministers nopens de op zich zelf staande begroting van deze begroting, dat hij dit in dier voege verklaart, dat zij los is van dit stelsel, maar niet van een stelsel; dat men zich daardoor dus niet zodanig verbindt, dat men niet naderhand op dit stelsel terug zou kunnen komen.
Wat nu het stelsel zelf betreft, vergelijkt hij dit het stelsel der rivier-verbetering, namelijk als het voortvloeit van een veeljarig onderzoek in eene bekende marine. Wat het hooge cijfer aangaat dat voor het herstel der rivier-verbetering, namelijk als het voortvloeit van een veeljarig onderzoek in eene bekende marine, maar niet dat de Minister te veel vraagt. Als het evenwel tot nog grootere uitbreiding der uitgaven leidt, dan zou hij er bezwaar in zien.
Hij treedt vervolgens in nog eenige beschouwingen, waarvan het resultaat is dat het tegenwoordig ontwerp eigenlijk eene wet is, met een aanvangspunt van een stelsel, dat kan beoordeeld worden.
De heer VAN NISPEN VAN SEVENAER zal voor het ontwerp, zonder zich te binden aan het stelsel op dit ontwerp voorgedragen. Maar hij moet toch vragen of, als de Marine dan zoo vervallen is, het middel wel krachtig is, dat eerst over 12 jaren kan werken. En, als de Minister heden verklaarde, dat, indien de toestand zoo bleef, de Marine niet aan de eischen van 's lands verdediging voldoen, of dan het geneesmiddel niet ten spoedigste aangewend worden.
Hij noemt het geneesmiddel duur en regtvaardigt dit een beroep op de cijfers. Ook hij is van oordeel, dat de financiële krachten in aanmerking moeten komen. Hij wil liever eene credietwet gewenscht, maar, na de beantw. mag deze wet als credietwet beschouwd worden, en als zodanig geeft spr. er zijde stem aan. Hij wil geene vrijheid tot afstemming, als er op gewezen wordt, dat de magazijnen zonder materieel zijn, en dat de toestand dien aard is, dat het herstel geen uitstel lijden kan.
De heer VAN HOEVELL zegt, dat men dit Ministerie een Ministerie van transactie heeft genoemd. De vrienden van dit Ministerie hebben dit zelve gezegd. Het schijnt uit zucht zelfbehoud dan eens deze, dan weder gene toe te geven. Als dit zoo is, dan is het Ministerie te vergelijken met een schip, dat van de eene naar de andere zijde geveerd wordt. Hij meent, dat dit ontwerp het bewijs opziet, dat die vergelijking niet zoo onjuist is.
Het Ministerie heeft in de vorige week een belangrijken gedaan op den weg tot afschaffing van belastingen, om dat doel te bereiken moet men de uitgaven zoo beperken, als in het belang van het land maar éénigerzins wordt gevorderd. Thans heeft men voor zich eene vergroting met een zeer enorm cijfer.
Hij hem verwonderd, dat hij de hestrijders van de Marine van het gemaal uit hoofde van financiële bezwaren niet in het strijdperk ziet met het oog op den rijkdom der schatkist. Toen het vermindering van lasten niet onmogelijk, omdat de finantien in de war geraken en nu het geld verhooging van uitgaven, hem geen bezwaar.
Hij heeft geene toestemming tot uitgaven geven, tenzij hare noodzakelijkheid volkomen overtuigd zij, als de uitgaven zullen strekken tot herstelling van het land, dat men beoogt; het herstel der Marine. Die overtuiging heeft Spr., ook na de rede des Ministers, niet verloren. Waarom is het verval der Marine tot te schrijven? Het is niet aan karigheid van middelen; want men heeft de middelen der millipenen vernomen, dat daarvoor is het geld nog gegeven moet worden, wat op de begrotingen tot datzelfde einde is uitgetrokken, kan niet begrijpen, dat men zeggen kan, dat de gebrek aan middelen, in staat van verval geveerd kan hij aannemen, dat men zegge, dat onze Marine klein is, maar dan nog moest dit gedeelte, wat men goed zij. Is dat niet het geval, dan is dit gedeelte van geldgebrek, maar van eene verkeerde begroting. Nu heeft hij geen waarborg, dat, na inwil-

liging der gevraagde sommen, het verval door vernieuwing zal worden vervangen.
Hij heeft groot vertrouwen in dien Minister, maar dat had hij ook in zijn voorganger. En wat heeft men echter gezien? Dat er gelden gegeven zijn voor twee schepen, die bestemd waren, om te zeilen en te stoomen, maar dat zij noch zeilen noch stoomen konden. Men heeft schepen zien afbreken, die voor een deel reeds afgebouwd waren. Bestaat er nu een waarborg, dat zoo iets niet weder het geval zal kunnen zijn? Hij meent van neen, immers zoolang de oorzaken van het verval niet weggenomen zullen zijn.
Hij mist nu de overtuiging, dat dit het geval is. Het is waar, vele leden hebben de vorige begroting afgestemd, hij gebrek aan een vast stelsel, en wat ziet men nu gebeuren? Eerst voldoet de Minister aan het verlangen, maar nu stelt de Minister de uiterste pogingen in het werk, om aan die leden aan te toonen, dat deze begroting los is aan het stelsel.
Spr. is bereid in weerwil van deze bezwaren, een bewijs van vertrouwen aan den Minister van Marine te geven, en hem zelfs dit jaar eene grootere som toe te kennen, dan aan zijn voorganger; maar het is hem onmogelijk, om, bij de bestaande onzekerheid, of het doel zal worden bereikt, zulke groote sommen vooralsnog te kunnen goedkeuren.
De heer VAN FRANCKE zegt, dat nu de begroting losgemaakt is van het stelsel, hij niet over het stelsel, maar alleen over de begroting zal spreken. Hij kan niet instemmen met het denkbeeld eener credietwet. Zijne conclusie is, dat, ofschoon sommige punten ook voor hem nog in het onzekere zijn, hij zijne stem aan het ontwerp niet onthouden zal, vooral met het oog op de dienst in Indie.
De heer ROOVSSEN geeft te kennen, dat eene der redenen, waarom hij tegen de afschaffing van den accijns op het gemaal heeft gestemd, was de vrees, dat daardoor het herstel der Marine onmogelijk zou worden gemaakt. Nu echter acht hij zich verplicht de reden op te geven, waarom hij, niettegenstaande gezegde afschaffing, voor het tegenwoordige ontwerp zal stemmen.
Die redenen komen hierop neder. De verhooging wordt gevraagd voor dit jaar, afgescheiden van het stelsel, dat de Minister overigens voor zich zelf vasthoudt. De verhooging wordt gevraagd, als eene voorbereiding tot het nieuwe stelsel, aanvankelijk herstel. En bevendien het geld is er. Dat heeft men gisteren gehoord. En daarom is men ten deze onbezwaard en ongeprejudiceerd voor later, want ook spr. wenscht dat de Indische haten niet boven de 14½ miljoen worden uitgetrokken. Hij verlangt niet die waarborgen door den heer van Hoëvell aangevoerd.
Met betrekking tot de aangeprezene zuinigheid: Spr. is ook een voorstander daarvan ja, van bezuiniging; ofschoon daarvan niet verwachtende redding, maar hij wijst op een ander tijperk, redding niet door bezuiniging; maar door de Marine. Deze kan niet geïmproviseerd worden. Spr. heeft ook den gulden tweemaal omgekeerd, en wat zegt die gulden dan? Erkent gij mij niet? Ge hebt me gezien in den vorm van een koffijboon; met mij komen jaarlijks 18 miljoen guldens over, maar vergeet mij niet te beschermen.
Als de zee niet veilig is kan ik niet overkomen. Beveilig mij door eene goede Marine. En op dien gulden ziet spr. op de eene zijde het wapen van Nederland: de leeuw, draagt in de eene klauw een bundel pijlen, als het zinnebeeld der eendragt binnen 's lands, en in de andere klauw het zwaard, om ons tegen het buitenland te vorderigen.
Aan de andere zijde ziet hij het borstbeeld des Konings, den telg van het Huis van Oranje, onder welks stambuis het Vaderland steeds heeft welgevaren en in bloei toegenomen. Als Spr. dat alles bedacht heeft, dan neemt hij afscheid van dien gulden, en geeft dien aan den Minister, om als het noodig is, de eer en onafhankelijkheid van het Vaderland naar buiten te handhaven.
De heer DE BRAUW, in antwoord op hetgeen door den heer van Hoëvell is in het midden gebracht, vraagt niet, of eene belasting afgeschaft is en aan den staat een vast inkomen is weggenomen. Zijn standpunt is te vragen, of eene uitgave noodzakelijk is, en, is dit het geval, dan moeten de middelen gevonden worden. En op de vraag of het herstel noodig is, wordt hem zulks door deskundigen bevestigend beantwoord. Daarom heeft Spr. geen bezwaar de middelen toe te staan, niettegenstaande hij bezorgdheid heeft, ten aanzien van het finantieel stelsel der Regering.
Spr. zegt, dat hij, niettegenstaande zijne bezwaren, wegens de afschaffing van den accijns op het gemaal, geen bezwaar heeft in het toestaan der gelden voor Marine. Intusschen zal ook hij zich voor geen twaalf jaren gebonden achten. Elk jaar zal hij beoordeelen, of de gelden noodig zijn, waarvoor ze worden aangevraagd. Hij beschouwt de voordragt niet los van het stelsel, maar in verband daarmede. De Minister heeft zich een weg afgebakend. De Kamer moet jaarlijks zien, of die weg goed is.
Nadat de heeren van Bosse en Gevers van Endegeest nog korttelijk naar aanleiding van eenige opmerkingen in de discussie, het woord hadden gevoerd, zijn de algemeene beradslagingen gesloten en die over de artikelen geopend.
Art. 1—10 worden zonder discussie noch stemming aangenomen. De beradslagingen worden geopend over de IIIde afdeling (handhaving over het materieel).
De heer DULLENT behoort tot hen, waarvan gesproken wordt op bladz. 2 van het voorloopig verslag, namelijk: „Op al deze gronden werd door de meerderheid het verlangen geuit, dat de tegenwoordige begrotingswet los werd gemaakt van het stelsel, dat daaraan ten grondslag ligt, en dat dit stelsel voor een nader onderzoek, als de leden der Kamer geacht konden worden daaromtrent genoezaam te zijn in

gelicht, werd voorbehouden.
De Reg. heeft daarmede gedeeltelijk genoezaam genomen, namelijk door de beradslagingen over het stelsel uit te stellen tot de volgende begroting, maar zij heeft geweigerd om door het cijfer ook te doen blijken dat het stelsel los is van de begroting. De Regering handelt hier tegenstrijdig.
Zij zegt, dat zij deze begroting losmakke van het stelsel maar zij wil toch het geld gebaseerd hebben op het stelsel, gelijk ook uit de Mem. v. beantw. blijkt. Hij herinnert wat met de begroting van oorlog gebeurd is. In 1853 stond in den consideraas buitengewone verhooging, en in 1854, werd het cijfer als normaal cijfer beschouwd. Dit stemt Spr. tot voorzigtigheid.
Hij is bereid eene hoogere som als voor de loopende 6 maanden toe te staan, en zal daarom een amend. voorstellen, strekkende om van art. 11, zoo als het nu is, eene som van een miljoen af te trekken. Het bedraagt nu f 2,869,157, en zou dus worden f 1,869,157. Hij stelt wijders voor om, in overeenstemming daarmede, de omschrijving van het artikel 11 te wijzigen.
Door deze wijziging wordt de begroting los van het stelsel, en blijft men ongeprejudiceerd tot bij de algemeene begroting. Dit amendement wordt ondersteund en zal morgen in discussie worden gebracht.
De zitting is tot dien tijd gescheiden.
Is ingekomen een wetsontwerp: houdende verlenging van den termijn bij art. 293 der gemeentewet gesteld. Dit ontwerp luidt als volgt:
Alzoo wij in overweging genomen hebben, dat de termijn waarvoor, krachtens de wet van 23 Junij 1854 (*Staatsblad* no. 88), de werking der artt. 4—39, 131 en 132 van de wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* no. 85) in gemeenten welke geene vijf en twintig kiezers voor den Raad tellen, is geschorst, den 29 Junij dezes jaars zal verstrijken; dat eene nadere verlenging van dién termijn door de omstandigheden wordt gevorderd,
Zoo is het, dat Wij, den Raad van State gehoord en met gemeen overleg der Staten-Generaal hebben goedgevonden, en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:
Art. 1. De termijn, gesteld bij art. 293 der wet van 29 Junij 1851 (*Staatsblad* no. 88) en vernieuwd bij de wetten van 31 Augustus 1853 (*Staatsblad* no. 82) en van 23 Junij 1854 (*Staatsblad* no. 81), wordt verlengd met één jaar.
Art. 2. Deze wet verbindt met den dag harer afkondiging. De *Memorie van Toelichting* is van den volgenden inhoud:
Tot haar leedwezen ziet de Regering zich op nieuw verplicht eene verlenging van den bij art. 293 der gemeentewet gestelden termijn aan te vragen. Het werk der vereeniging van gemeenten vordert, zoowel om het onderzoek der ingediende ontwerpen als om de daartuit voortvloeiende briefwisseling, veel tijd. Niet zelden moeten aan de betrokken gemeenteraden en commissien nadere inlichtingen gevraagd of andere voorstellen tot vereeniging onderworpen worden; hetgeen, vooral bij de geringe zucht tot medewerking van dezen, niet voor eene spoedige afdoening der zaak bevorderlijk is.
Behalve de thans bij de Vertegenwoordiging ahangige wetsontwerpen tot vereeniging van gemeenten in Zuidholland, zijn er nog onderscheidene voorstellen door de Gedeputeerde Staten van Zuidholland, Noordholland, Utrecht en Zeeland ingezonden, waarvan verscheidene onderzocht en in staat zijn om aan de Wetgevende Magt te worden ingediend, terwijl de overige nog het onderwerp eener nadere briefwisseling uitmaken. De Regering vertrouwt, dat deze alle in de volgende zitting der Staten-Generaal aangeboden zullen kunnen worden en alzoo eene nadere verlenging van den bij dit ontwerp voorgestelden termijn niet noodig zal wesen.
Uit de overige provincien zijn, althans voor het tegenwoordige, geene voorstellen tot vereeniging van gemeenten meer te wachten. Van de Gedeputeerde Staten van Limburg is het herigt ontvangen, dat al de gemeenten in die provincie, welke in de uitzondering van art. 293 der gemeentewet vielen, thans vijftien kiezers ter benoeming van leden voor den gemeenteraad tellen en alzoo in het door de Regering aangenomen stelsel van eene vereeniging kunnen worden verschoond. Hetzelfde geldt insgelijks voor de gemeente Hemmen in Gelderland, welke, zoolang zij in het bezit van vijftien kiezers is, als afzonderlijke gemeente kan blijven bestaan.
Gravenhage, 19 Junij.
Z. M. heeft den gepensioneerden majoor van het wapen de infanterie bij het leger in Obot-Lessie, J. Tadrán, thans hier te lande aanwezig, tot belooning zijner uitstekende verrigtingen gedurende den oorlog op Java van 1825 tot 1830, speciaal in de jaren 1828 en 1829, benoemd tot ridder der 4de klasse van de Militaire Willems-orde.
Z. M. heeft aan J. G. Starck, directeur van de werkplassen aan de IJsselwater, vergunning verleend tot het aannemen van de onderscheidingssteekenen van de ridders van Christus, beneemd door Z. M. den Koning van Portugal geschonken.
Z. M. heeft tot adjunct-commissie bij het Departement van Binnenlandsche Zaken benoemd mr. B. G. H. Sträter.
Z. M. heeft den heer A. J. A. Fraissinet, eend. consaal te Tanger, benoemd tot Nederlandsch consaal te Marseille, met den personen titel van consul-general.
Z. M. heeft: 1. benoemd bij de geneeskundige dienst der landmacht in Oost-Indië de heer Franz Strupk, Pakt, en 2. aan den gepensioneerden officier van gezondheid der 2de Klasse

S. H. W. van der Heiden het voortdurend dragen vergund van de activiteits-uniform van het dienstvak, waartoe hij het laatst heeft behoord.

* Naar men verneemt zal Z. M. de Koning zich morgen naar 's Hertogenbosch begeven.

* De feesten, die Zondag jl., bij gelegenheid van den verjaardag van H. M. de Koningin, gezamenlijk met dien van Z. M. den Koning alhier zouden worden gehouden, als de illuminatie in het Willemspark en het vuurwerk op het Alexandersplein, hebben wegens het ongunstige weder niet plaats gehad. Naar men verneemt zullen zij, bij gunstig weder, waarschijnlijk Zaterdag aanst. worden gehouden.

* Gisteren namiddag hebben de manschappen van het regement grenadiers en jagers op de voorplaats van de kazernes het gewoon jaarlijksch militair feest ter herinnering aan den slag bij Waterloo gevierd; het balcon was smaakvol gedecoreerd met de nationale kleuren, terwijl er ook verscheidene vlaggen wapperden. Bij afwisseling werden er door het muzikkorps der jagers stukken uitgevoerd. Dit feest bestond in maskerspelen, ringsteken, en andere spelen; aan de overwinnaars werden horologien, pijpen, foulards, enz. uitgereikt. Het feest werd bijgewoond door de hoofd- en verdere officieren van het regement. Een groot aantal ingezetenen was daarvan getuige.

* Op aanstaanden Donderdag, den 21 Junij, zal de gewone audientie van den Min. van Financien geen plaats hebben.

* De Minister graaf von Königsmarck, gevolmachtigd Minister van Z. M. den Koning van Pruisen bij het Nederlandsche hof, zal zich met zijne familie aanstaanden Donderdag naar Berlijn begeven. De Minister zal in het begin van Aug. van daar in de residentie terugkeeren.

De Minister van Buitenlandsche Zaken heeft zijne Memorie van Beantwoording ingezonden op het Voorloopig Verslag van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betreffende de overeenkomst met Frankrijk tot wering van den nadruk.

In dat stuk wordt o. a. gezegd, dat het hoofdbeginsel reeds door het tractaat van 1840 is aangenomen, en dat die omstandigheid dus allen strijd daarover afsnijdt. Reeds gedurende 14 jaren zou Nederland, volgens 's Ministers beweren, de voordeelen van het toen gestelde equivalent hebben genoten, weshalve hij het raadzaam vindt, dat nu Frankrijk ook eens mag genieten van het bedoelde tractaat.

De Regering zal gaarne in overweging nemen in hoever eene herziening der wet van 25 Januarij 1817 wenschelijk zou moeten geacht worden.

Wat het sluiten eener overeenkomst tusschen Frankrijk en België is de onderhandeling hangende. Indien de met Frankrijk gesloten conventie wordt goedgekeurd, koestert de regering de hoop, dat de onderhandelingen met België eerlang met gunstigen uitslag zullen bekroond worden.

* Bij den officier van Justitie te 's Gravenhage is berigt ontvangen uit Keulen, dat aldaar eene procedure wordt gevoerd tegen een beambte aan het postkantoor aldaar beschuldigd van verduistering van brieven met geldswaarde. Onder de bij den beklagde in beslag genomen papieren, bevond zich een muntbiljet van f 10, no. 40, O. P., waarvan men den regmatigen eischer wenscht te ontdekken.

* Gisteren, zijnde juist de 40ste verjaardag van de herinnering aan den slag bij Waterloo werd op het piedestal van het standbeeld van wijlen Z. M. Willem II nedergelegd een keurige en smaakvolle krans, van bloemen en immortellen zamengevlochten, ten blijke van herinnering aan het gewichtig aandeel, dat de overleden vorst aan de heldenbedrijven van die dagen gehad heeft.

* Men zal zich het voorval herinneren, waarvan onlangs melding is gemaakt van een jong meisje, dat bij gelegenheid der jongste kermis in het Haagsche Bosch is gevonden. Thans verneemt men, dat dit meisje, toen in het Burger-gasthuis opgenomen, dezer dagen aan eene hersenontsteking is overleden, zonder dat over deze zaak eenig licht is verspreid.

* De heer Stappers, Commissaris des Konings dezer provincie, zal aanstaanden Vrijdag een bezoek brengen op het eiland Rozenburg, en vermoedelijk te gelijkertijd ook nog eenige andere gemeenten bezoeken, en in den loop der volgende week zijne inspectie-reis in de provincie voortzetten.

* Bij de directien der Marine te Amsterdam, Willemsoord, Vlissingen en Hellevoetsluis is verkrijgbaar gesteld het Reglement voor de opleiding der adelborsten bij 's Rijks zeemagt.

* De officier van Justitie te Amersfoort berigt, dat, volgens aangifte Alexander Daene, metselaar te Cothen, op Zondag den 4den Maart jl. persoonlijk in de bus van het postkantoor te Wijk bij Duurstede bezorgd zoude hebben een brief, geadresseerd aan de heeren Browne en Heine te Rotterdam, waarin was gesloten een muntbiljet van f 10, nummer en andere kentekenen, welke brief niet aan het adres is bezorgd.

De officier van Justitie te Amersfoort verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

Wordt vermist een gefrankeerde brief, waarin een muntbiljet van f 10, No. 594, op den 1sten Junij jl. verzonden is, van Bergen-op-Zoom, door den kapitein der infanterie, van het adres van Willem Klugt, verwer te Wierden.

De officier van Justitie te Tiel verzoekt opsporing, aanhouding en berigt.

* Aan den procur.-generaal fung. directeur van politie in Noord-Holland is medegedeeld, dat Carl. Wellinger, onder-officier bij het 3de regiment Keur-Hessische infanterie, bij den bankier te Somberg te Frankfort a.M. 2 valsche wissels, ten bedrage van 1700 Rd., heeft geincasseerd en daarmede is doorgestaan, wordende verzocht hem bij ontdekking aan te houden.

Bij de ontdekking van dezen persoon wordt mededeeling verzocht aan den genoemden procur.-gener. fung. directeur van politie. (Politie-Blad.)

* Worden vermist: 1° Een bankbiljet, groot f 40, n° 474, 24 Februarij 1846, gesloten in een brief, per post uit Eindhoven verzonden naar Rotterdam; 2° Twee coupons, elk f 12,37½, n° 19479, betaalbaar 1 Januarij 1855, ten kantore van de firma Huijgen en Backer, en n° 139713, 1 Januarij 1855. R. Danekerts, beiden gesloten in een brief, den 18den Mei jl. afgegeven aan het bestelhuys te Hoogeloon, ten einde per post verzonden te worden naar Ommeren in de Telerswaard. Beide deze brieven zijn door de geadresseerde niet ontvangen. De officier van justitie te Eindhoven verzoekt, opsporing, aanhouding en berigt.

Twee gevallen van brieven met geldswaarde, welke weder verdwenen zijn, worden door het Pol.-blad bekend gemaakt. Beiden zijn per post verzonden, als een van Eindhoven naar Rotterdam en een van Hoogeloon naar Ommeren.

* Wij vernemen, zegt de Gemeentestem, dat de Min. van Binnenl. Zaken dezer dagen aan de beslissing des Konings heeft onderworpen de vraag, of de magtiging, door den Koning ingevolge het slot van de art. 95 en 157 der Provinciale wet aan bijzondere commissien uit de Staten verleend, om hare werkzaamheden na de sluiting der vergadering voort te zetten, geacht moet worden tot een onbepaalden tijd, dan wel tot de eerstvolgende vergadering gegeven te zijn. Naar aanleiding daarvan heeft het Z. M., na den Raad van Staten te hebben gehoord, beaangd, de zaak in eerstgemelden zin te beslissen, en alzoo te verklaren, dat eene commissie uit de Staten, eenmaal de bedoelde magtiging verkregen hebbende, hare werkzaamheden kan voortzetten, tot dat de haar opgedragen taak is afgeloopen, zonder daartoe eene nieuwe magtiging te behoeven.

De tiende verkoop van de gronden in den Haarlemmermeer-polder heeft op den 15den Junij jl. te Amsterdam plaats gehad.

De 1498,66 in veiling gebragte bunders zijn verkocht, gezamenlijk voor f 747,700, en alzoo gemiddeld voor f 499 per bundel.

In het geheel hebben de tot dus verre verkochte 15,335.13 bunders opgebracht f 7,308,200 of gemiddeld f 476 per bundel.

Er blijven na deze afgeloopen verkoop nog ruim 1500 bunders ter veiling over, die in de volgende maand Julij in veiling zullen worden gebragt.

Den 13den dezer is op den heer Otto de Kieviet te Vianen overgeschreven de concessie den 23sten Augustus 1853 verleend aan de heeren Dufour en Schoonheim te Utrecht, voor eene stoombootdienst tot het slepen van schepen en den vervoer van goederen en vee, van Rotterdam naar Arnhem en Lobith en tusschenliggende plaatsen, stroomop- en afwaarts, langs de Lek en den Rijn, en bij gebrek aan genoegzamen waterstand langs de Waal.

Den 15den Junij zijn aan het Departement van Buitenlandsche Zaken uitgewisseld de acten van bekrachtiging op de overeenkomst, den 8sten derzelfde maand tusschen Nederland en Frankrijk gesloten tot regeling der voorwaarden van toelating van consuls in de voornaamste havens der wederzijdsche kolonien.

De directie der Leidsche stoombootdienst de Volharding, heeft aangekondigd, dat gedurende de zomermaanden des Zondags namiddag pleziertogtjes, bij redelijk goed weder, zullen worden gedaan naar de drooggemaakte Haarlemmermeer-polder en omstreken. De stoomboot zal daartoe ten 2 ure van 't station op de Haven te Leiden vertrekken, waardoor de reizigers, die met de stoomboten van Amsterdam en Rotterdam 's middags ten 1 ure arriveren, nog in de gelegenheid zijn, om die pleziertogtjes mede te kunnen doen, terwijl op de stoomboot voor verschillende ververschingen zal worden gezorgd.

De eerste togt had plaats op II. Zondag langs de Zeil, Leegwater, de Kaag, de Ringvaart, de Oude-Wetering, over het Boxsemeer, langs Woubrugge, 's Molenaarsbrugge, Oudshoorn naar Alphen en van daar den Rijn langs terug naar Leiden, alwaar men tegen 9 ure aankwam.

De Minister van Oorlog heeft de heeren provinciale commandanten en hooge militaire autoriteiten doen kennen, dat, ingevolge de bevelen des Konings, voortaan bij alle wapenschouwingen door Z. M. of door een der prinsen van het Koninklijk huis te houden, door de muziek het volkslied *Wilhelmus van Nassauwen*, zal uitgevoerd, geslagen of geblazen worden.

Den 16den dezer is van werf van de heeren Corn. Smit te Alblasserwaard, te water gelaten het aldaar nieuw gebouwde barkschip Alblasserwaard, groot ongeveer 302 gemeten lasten, zullende gevoerd worden door kapitein E. von Lindern bestemd voor de groote vaart, onder directie van den heer F. H. von Lindern, aldaar.

Daarna is onmiddellijk de Kiel opgehaald van een barkschip, genaamd *Eersteking* voor eene nieuwe reederij, directie van den heer Kuypers en Co.

In de vergadering van het genootschap tot redding drenkelingen den 14den dezer te Amsterdam gehouden is aan den heel- en vroedmeester M. van Lier Ez. de medaille toegekend, ter zake van het op 11 Mei jl. het leven terugbrengen van den schijndooden drenkel M. Strobel.

Gisteren is van de werf van den heer J. Pot aan Elshout te water gelaten het barkschip *Davo* groot lasten zullen gevoerd worden door kap. H. Wijtenho voor rekening van de heeren G. Schimmelpenninck en te Deventer.

Leiden, 18 Junij. Heden promoveerden alhier doctoren in de regten, de heeren: R. J. van Mierlo, te Breda, en S. J. Hartog, geb. te Leiden, beiden verdediging van *Theses Juridicae Inaugurales*.

△ Arnhem, 17 Junij. De dubbele feestdag van Februarij en heden, de verjaardagen van H.H. MM. den Koning en de Koningin, is heden op de gebruikelijke wijze, door uitsteken van vlaggen, het luiden der klokken en het houden eener groote parade der stedelijke Schutterij en van het gezoen, gevierd. Niettegenstaande het ongunstige weder, afwisselende regenbuijen, was er gedurende den partij zonnenschijn, zoodat eene menigte toeschouwers deel namen. In de onderscheidene Zondagsche Godsdiens oefeningen is, bij gelegenheid der feestviering, ook geitenis gehouden van den veertigsten verjaardag van nooit te vergeten slag van Waterloo, waarvoor onder deren in de R. K. noodkerk een plechtig te Deum is gezeen. Men verzekert stellig, dat H.H. MM. binnen korten tijd op het koninklijk lusthuys *Bronbeek* zullen worden doorbrengen, welk lusthuys nu geheel in gereedheid tot ontvangst van het hof.

— De om Arnhem liggende hovenlanden beloven een zegenenden oogst. De afwisselende regen, na eenige buitengewone warmte, is daartoe zeer bevordelijk geweest. In de nabijheid der stad en wel langs den kant der Klingel hebben de boomen veel geleden door een meer dan gewonen overvloed van meikevers, zoodat er vele boomen geheel van bladen beroofd zijn. De appel- en peereboomen voorspellen, als naar gewoonte, om de twee jaar, een verduubelden oogst van vruchten.

226ste Nederlandsche Staats-Loterij

9e LIJST. 5e KLASSE.

Uitgekomen hooge prijzen:

N°. 15974, 5710 en 8798 ieder f 1000.

Prijs-Courant der Effecten

AMSTERDAM, 19 Junij 1855.

Nederland. Pct.		Rusland.	
Ned. W. Schuld.	2½	63½	1/8
Dito Certificat.	8	75 1/8	
Dito Dito	4	98½	
O. I. Leening.	4		
Amort. Syndic.	8½		
Hand.-Maats.	4½		
Belgie.		Polen.	
Certificaten.	2½		
D ^o Rothschild.	2½		
Frankrijk.		Oostenrijk.	
Obligatiën.	8		
Spanje.			
Nieuwe	1	18½	1/8
Dito Buitl.	3		
D ^o Binnenl. ^o m.	8	80½	
Bew. Sp. Com.	4½		
Amort. Schuld.			
Portugal.			
Londen nieuwe.	8	89½	
Dito uitgeat.	4		

Mexic., te Lond. 3 pct. 19½; dito Ont. Gren., te Lond. p. s. 100. 2½ pct. 16½.

Over het geheel waren handel en variatie heden meldenswaardigen aard; de stemming was overvloedig.

LONDEN, Maandag 18 Junij. Consols op t. 91½; N. Mexic. 3 pct. 21½; Spanje 1 pct. 18½; buit. 38½; dito Certificat. 4½; dito Passive 5 pct. 89½; Holl. 2½ pct. 64.

PARIS, Maandag 18 Junij. Fr. 4½ pct. 90½; dit. 67.45; Sp. hinn. 3 pct. 31; dito 1 pct. 30. De beurs was flauw.

WRENNEN, Maandag 18 Junij. N. Metall. 79½; Bankactien 990; Lombardien 101; Loten Wissel op Londen 11.56; dito op Parijs 148.